

5.4.2018

לכולם שלום,

זרמת הפרים – בלוחות הפרים מתפרסמים כ-24 פרים שחלקם נבחרים וחלקם ג'נומיקים. במרבית המקרים, מצאי הזרמה מספיק, ויכולת הייצור של הפר, עולה על השימוש והצריכה בשטח. מידי פעם, קורה שהפר לא יכול לייצר את כלל הזרמות המבוקשות בשטח ונגרם מחסור זמני. לכך יש מספר סיבות:

1. **פר ג'נומיק – כמות הזרמה שהם מייצרים, נמוכה.** כשליש עד מחצית מנפח זרמת פר נבחן. בלוח הפרים, אנו מפרסמים את פרי הג'נומיק, רק לאחר שאנו אוספים מספר מאות מנות מכל אחד מהם. במקביל, אנו מעודכנים מדיווחי הפרייה והמעבדה על הפרים - שיגרת הקפיצות והן עומדים בסטנדרטים האיכותיים של בדיקות הזרע.

קצב הייצור הוא שונה מפר לפר, ולכן מידי פעם ישנה כמות מוגבלת של זרמה לטווח קצר. לעיתים קורה שחלוקה של פר מסוים, מוגבלת לטווח קצר (קצב הייצור). אין משתמע מכך, שאחוזי השימוש שלו צריכים להשתנות והוא לא יהיה זמין שבוע או שבועיים לאחר מכן. פעמים רבות נכתב **שאינ הבדל בשימוש של פר ג'נומיק זה או אחר.** ולכן בשבוע של מחסור בפר אחד, פשוט מזריעים בפר אחר, בהגבלת קרבת הדם הנדרשת.

בלוח אפריל 2018 פרי הג'נומיק: **בטומי – 9192; סוגיטה – 9203; פיניקס – 9186** החלו בכמות מנות נמוכה ולכן בשבועיים הראשונים, יחולקו במספר מנות קטן יותר. אין חשש, הם כולם קופצים ו"דיביקו" את הקצב בהמשך.

2. **פר נבחן** – הפרים הללו נמצאים בטווח הגילאים של 5-12 שנים. ג'ייג'יי, "זקן השבט", החל כבר את שנתו ה-13. כשהפרים מזדקנים, לעיתים הקפיצות מתחילות להיות קשות יותר. למרות סימנים חיצוניים של "רצון", התנאים הגופניים של הפר מקשים עליו. רגליו כבר אינן כפי שהיו...בטנו גדלה...ההתרגשות קטנה...נשמע מוכר? כולנו אותו הדבר...פועל יוצא: כמות הזרמה המיוצרת, אינה כפי שהייתה בעבר.

3. **שימוש בפר** – אחוזי השימוש לכל פר ופר הם בהתאם לרמת החמ"מ (דרוג בלוח), קרבות הדם, שימוש בעגלות וכמות השימוש בעבר. ישנם פרים אשר אחוזי השימוש שלהם שונו בצורה מוגזמת, כלפי מעלה ופשוט, מסיימים את כל המנות המיוצרות. למעשה, אין לפר מלאי זרמה, וזרמתו המחולקת, היא בהתאם לקפיצות שלו.

לאחרונה, שני פרים נבחרים הופיעו בקטגוריה של חוסר בזרמה.

1. **איסר – 7733**

2. **ראלב – 7633**

שלושת הטבלאות הבאות, ממחישות את המציאות של שני פרים אלו.
טבלה ראשונה: יכולת הייצור של שני הפרים: **ראלב** נולד באוגוסט 2008 (כמעט בן 10)

ואיסר נולד ב- דצמבר 2009 (בן 8)

טבלה שנייה: מיקומם ורמת החמ"מ שלהם, בלוחות הפרים

טבלה שלישית: השימוש בשטח – הזרעות, פסילות

טבלה 1: ייצור מנות הזרע לאיסר וראלב בין השנים 2015 ל-2018

סה"כ	עד אפריל 2018	2017	2016	ממאי 2015		
152,636	34	213	192	107	מס' מרוקים	איסר - 7733
	9,093	62,302	57,192	24,049	כמות מנות זרע	
	267	292	298	225	ממוצע לקפיצה	
54,516	51	104	21	69	מס' מרוקים	ראלב - 7633
	9,492	22,475	3,766	18,783	כמות מנות זרע	
	186	216	179	272	ממוצע לקפיצה	

איסר ייצר כ-100,000 מנות יותר מ**ראלב**. זאת משום ש**ראלב** לא הופעל מספר לוחות, והדרישה לזרמה שלו הייתה נמוכה, באותו הזמן. כמו כן ניתן לראות שאיסר הוא יצרן גבוה יותר של זרמה למירווק. פרים אלו קופצים 4 פעמים בשבוע (פעמיים באותו היום X פעמיים בשבוע), כלומר, **איסר** ייצר לאורך זמן כ-1,000 מנות שבועיות ואילו **ראלב**, ייצר באותו הזמן, כ-800 מנות שבועיות.

מהלוח האחרון של שנת 2017, **ראלב** נמצא במשטר קפיצות גבוה כדי לספק את כלל הדרישה בשטח. במידה ונתבונן בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2018, הוא מייצר בממוצע כ-744 מנות שבועיות והם מכסות בקושי את הדרישה.

איסר, מתמודד עם בעיית רגליים אשר מקשה עליו את הקפיצות. בחודש האחרון, הוא כמעט ולא קפץ, ולמעשה היה במנוחה. לעיתים, הגיע לעמדת ההקפצה אולם למרות רצונו, לא הצליח לקפוץ.

תמונה 1: תא הקפצה ל"מתקשים" – מרווח ומרופד בחול

בצר לו, ובדרישה כזו גבוהה, נבנה מתקן מיוחד ל**איסר**, במקום הקרוב לאולם ההקפצה, בתנאים אחרים, המקלים על רגליו. אלי, מנהל הפרייה, יזם את המתקן. תודות לביצועיו, אנו תקווה שהמתקן ישרת את **איסר** וחבריו, הממאנים לקפוץ (בשל סיבות דומות), באולם ההקפצה הרגיל.

ואמנם, ביום חמישי האחרון, **איסר** קפץ ונתן זרמה, לראשונה לאחר זמן רב. אנו תקווה שזו הסנונית הראשונה, שתצביע על חזרתו לקצב קפיצות כפי שהיה בעבר.

מהו מבחנם לאורך השנים והיכן דורגו בלוחות הפרים השונים? על כך, טבלה 2.

טבלה 2: דרוג ורמת החמ"מ של איסר וראלב בין השנים 2015 ל-2018

אפר-18	דצמ-17	אוג-17	אפר-17	דצמ-16	אוג-16	אפר-16*	דצמ-15	מאי-15		
824	824	845	875	902	901	834	980	920	חמ"מ	איסר - 7733
6	2	2	2	1	1	2	3	2	דרוג בלוח הפרים	
855	743	722	688	551	538	545	770	704	חמ"מ	ראלב - 7633
3	4	3	-	6	-	-	-	10	דרוג בלוח הפרים	

* **הערה חשובה** – בלוח פרים אפריל 2016 שונה מישור הייחוס (שנת הבסיס) מ-2005 ל-2010. ההפרש ביניהם היה **230 נקודות החמ"מ** ומכאן הירידה המלאכותית של רמת החמ"מ בין לוח דצמבר 2015 לאפריל 2016

לאורך שנתיים וחצי (9 לוחות פרים), **איסר** דורג בראש לוח הפרים, בין המקומות 1 עד 3. למעשה, רק בלוח האחרון (המתחיל בשבוע הבא), הוא יורד בדירוגו למספר 6, וזאת בשל כניסתם של פרים חדשים, הטובים ממנו. הוא למעשה "יציב מאוד", אולם במגמת ירידה איטית ברמת החמ"מ שלו.

לעומתו, **ראלב**, נמצא יציב ברמת חמ"מ שדירגה אותו בין המקומות 6-10 בלוחות הפרים, עד דצמבר 2016. משם והלאה, הוא עולה ברמת החמ"מ, ומתייצב לאחרונה בדרוג של 3-4. הגל השני של בנותיו, היטיב אתו, ומעלה את רמתו. כל זמן שהיה במבחן בנותיו הראשונות, יחסית לשאר פרי הלוח, הוא היה נמוך. לעיתים אף הוחלט לא להכניסו ללוח הפרים. בעת האחרונה, הדרישה לזרמתו גוברת והוא נמצא על קצה גבול יכולת הייצור, לעומת הדרישה בשטח.

טבלה 3 מסכמת את שתי הטבלאות הראשונות ומצביעה על השימוש בשטח.

טבלה 3: כלל ההזרעות והפסילות של איסר וראלב בין השנים 2015 ל-2018

סה"כ	2018		2017		2016		2015			
	ממוצע חודשי	סה"כ	ממוצע חודשי	סה"כ	ממוצע חודשי	סה"כ	ממוצע חודשי	סה"כ		
134,756	3,767	11,302	4,409	52,912	4,150	49,796	2,766	20,746	+ הזרעות	איסר - 7733
118,197		9,833		46,290		43,699		18,375	בלבד	
		13.0		12.5		12.2		11.4	% פסילות	
44,992	2,947	8,840	1,869	22,432	443	5,316	1,121	8,404	+ הזרעות	ראלב - 7633
39,218		7,635		19,528		4,678		7,377	בלבד	
		13.6		12.9		12.0		12.2	% פסילות	

בשלוש השנים האחרונות, השימוש באיסר היה גבוה מאוד. מעטים מאוד הפרים שהיו בשימוש כל כך גבוה, לתקופה ארוכה ובממוצע של כ-3,000 עד 4,000 מנות לחודש. פרים

רבים מבצעים כמות כזו בסיכום לוח (4 חודשים). כלומר, שימוש של כמעט פי 4 ממרבית פרי הלוח. לשימוש זה היו סיבות:

- ✚ דרוג וחמ"מ גבוה לאורך זמן
- ✚ קו דם חדש
- ✚ התאמה לעגלות
- ✚ שיפוט גופני

השימוש היה לעיתים מוגזם. כל פר, ואפילו שהוא פר טוב מאוד (ואיסר הוא שכזה), רצוי לבצע מידה של שימוש, ולא להגיע, עד שכלל הצאצאים ברפת, יהיה כ-25% בנות איסר.

בקיזור - "הלימון נסחט" עד תומו, ואיסר מצביע זאת ברגליו.... אנו מאמינים שהוא יחזור לייצר זרמה בשבועות הקרובים. מחסור זמני, כפי שקורה כעת, לא ישפיע על הטיפוח ברפת. את חותמו הוא כבר נתן. פרים אחרים החלו לכבוש את צמרת הלוח והשימוש בהם, "על חשבון" איסר, לא יזיק. ולכן, המלצתנו, לא לשנות את אחוז השימוש בו, אולם זמנית להשתמש בהמלצה השנייה או השלישית שיש, עד חזרתו של איסר למיכלי המזריע.

גם ראלב, יצרן נמוך יותר של זרמה, עונה בקושי לדרישה ההולכת וגוברת בשטח. יש לדעת שהוא חי ומייצר זרמה. אולם גם כאן, במידה ויש מחסור זמני במיכל, יש תשובות רבות וטובות של פרים אחרים, בקנה מידה שלו, להזרעה.

לסיום שלוש הודעות:

❖ **ייצור הזרמה הוא לכלל הרפתנים** - אין הפלייה של המיקום הגיאוגרפי. החלק הצפוני והדרומי מקבל אותו הדבר. סיכום כלל המנות המועברות לצפון, הוא לעיתים קרובות, גבוה יותר ממספר המנות הנשארות בדרום. זאת בשל שמספר המזריעים בצפון, רב יותר. במידה ומזריע זה או אחר, לא קיבל מנות זרע של פר מסוים – הסיבה היא כפי שתוארה למעלה וללא שום קשר למיקומו הגיאוגרפי.

❖ **מנות זרע של פרים ישראלים במיכלים פרטיים** – אנו עוקבים בצורה מסודרת על מספר המנות הניתנות לרפתנים המחזיקים מיכל ברפת – מנות שמקור הייצור שלהם בישראל או בחו"ל. כל המנות הללו, משולמות על ידי הרפתן. **אין להעביר מנות ממיכל המזריע למיכל פרטי ברפת ללא אישור וידיעה של מנהל מקצועי או תפעולי.** רפתנים ומזריעים המתקשרים ישירות לרונית או מוטי לקבלת זרמה פרטית (ישראל או חו"ל) – מידע זה עובר בצורה מסודרת להנהלת החשבונות של שיאון

❖ **זרמות ממוינות** – כל הזרעה שלנו בזרמה ממוינת, ללא קשר של מקור החברה המספקת (שיאון או פריון), חייבת בקוד 55. **קוד זה הוא לניהול המקצועי ואינו משפיע על הניהול הכספי.** הזרעה בזרמה ממוינת משולמת כסכום של פעולת ההזרעה (ראשונה או שנייה ומעלה) + עלות מנת הזרע. קוד 55 לא משפיע על כך, והניהול הכספי מנוהל בצורה שוטפת על ידי מעקב ההזרעות ומופיע בצורה מסודרת בחשבונית הניתנת אחת לחודש לכלל הרפתנים.

ברכות לכלל המשפחה לחג השני של פסח, לאחריו המימונה, ושבוע טוב

יואל